Ч. 240 (10.623). Львів, вівторок 27. жовтня 1925. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМИНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов. Конто почт. щад. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передпол. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·50 зл. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 СОТ.

Новий міжнародній орґан примирення.

Кожний, хто перечитував менше або більше статтей про висліди порозуміння довершеного в Льокарно, мусів звернути увагу на велику ролю одного органу, який зродився з нарад міжнародніх дипльоматів і якого назва у найблищій майбутности повторятисьме щораз частійше при міжнародніх непорозуміннях. Це Постійна Комісія Примирення (Commission Permanente de Conciliation). Вона стане першим, першим по черзі мировим трибуналом, що рішатиме спори між державами, які підписали між собою пакти. Всі чотири арбітражні договори встановили цю комісію як свого суддю і мають до неї звертатись.

Назва комісії подана в однині може дати підставу до помилкового розуміння її характеру. Комісій буде покищо чотири: для спорів німецько-француських, німецько-бельгійських, німецько-польських і німецько-чеських. Склад їх буде ріжний, а тільки методи праці спільні. Коли арбітражні умови будуть підписані, дві держави виберуть по представникові зпоміж своїх громадян; трьох инших виберуть зпоміж громадян третіх держав за спільною згодою. Зпоміж тих трьох членів вибирають собі голову, також по порозумінню. Таку комісію складають на протязі трьох місяців від менту підписання арбітражного договору. Якщо держави не дійшли би до порозуміння у виборі, тоді призначати членів має право президент швайцарської держави.

Який є обсяг діяльности Постійної Комісії Примирення? Вона має помагати полагоджувати мирним шляхом непорозуміння між державами, що підписали арбітраж, якщо дипльоматичні засоби вже вичерпані і тоді, коли спір торкається ріжного розуміння „права" одної держави. Цей другий конфлікт означений у тексті дослівно так: „спір, щодо якого дві сторони піддавали би собі взаємно в сумнів якесь право". Ці спірні сумніви торкаються інтерпретації договорів, конфліктів передбачених міжнароднім правом, встановлення фактів, які трапились а щодо яких істнує розбіжність думок і означення відшкодувань за заподіяні втрати другій державі.

Таким робом чисто політичні спори, такі як виправлення кордонів або претенсії до територій, не належать до компетенції такої комісії. Також справи застережені спеціяльними умовами і які є наслідком фактів, що попереджують арбітражний договір, сюди не належать. Сам спосіб погодження двох невдоволених держав (чи одної) подобає на довгий судовий процес, який переходить ріжні інстанції. Невдоволена держава звертається до голови Постійної Комісії Примирення, щоби почати розслід справи. Комісія збирає потрібний матеріял і пропонує форму, в якій обі держави погодити. Речинець такої згоди назначений на 6 місяців, хіба, щоби обі держави згідно пристали на инший. Методи розсліду означені гаґською конвенцією з 1917 р. Спірні держави мають у ній комісії своїх представників, вибираних на протяг трьох літ, але можуть їх заступити для кожної справи зокрема иншими знавцями і додати їм спеціялістів.

На випадок (а цей звик бути правилом у міжнародніх непорозуміннях!), якби держави не згодились на осуд комісії, тоді справа йде перед трибунал у Гаґі або якийсь инший арбітражний трибунал. Присудові гаґського трибуналу обі спірні держави зобовязані підчинитись. Якщо держава не хотіла би прийняти присуду, Гаґський трибунал мусить хіба шукати підтримки свого авторитету по власному розумінню.

Складнійшою є розвязка питань т. зв. політичних, які держава може інколи підтягнути під катеґорію спорів вищезгаданих. І в цих справах Комісія Примирення виступає як мировий суддя. Одначе — як це не дивно — вони не йдуть уже до другої інстанції, себто до нового мирового трибуналу, а просто до Ради Ліґи Націй. Рада Ліґи приноровлюється до славної 15-ої статті пакту Ліґи. Справа находить щасливу розвязку, коли всі члени Ради Ліґи є однозгідні. Тоді Ліґа має змогу проявити силу свого авторитету і дозволити державі, якій признала правду, обявити війну свому неслухняному противникові. Та що діється, коли одного голосу бракує до однозгідности рішення? Тоді Ліґа мусить уживати всіх засобів свого морального впливу, який напто часто, поза кулісами дипльоматії, є дуже тісно звязаний з матеріяльною силою. Великі держави для ратування свого престіжу мусять або стриматись від різкого неоднозгідного осуду або, висловивши його як мирне побажання, показати в кульоарах неслухняним дуло револьвера. Коли такі чотири дула будуть спрямовані проти одного, запанує однозгідність щонайменше така як в останній війні проти Німеччини. Зрештою як каже св. Письмо: „По ділах пізнаєте їх".

З балканського кітла.

Грецько-болгарський конфлікт.

Ліґа Націй має прегарний матеріял для розсліду. Між Болгарією і Грецією прийшло до конфлікту, що пахне війною, а навіть позакулісовими інтриґами великих держав. Притока така дрібна, що важко вважати її вдоволяючою причиною до війни. А проте офіціяльні комунікати болгарського й грецького уряду змальовують справу всіма кольорами воєнного завзяття.

Грецький жовнір перейшов болгарський кордон і зустрів болгарську патрулю, що казала йому вернутись. На це Грек стрілив, патруля відповіла і вбила його. Грецький командант казав своїм жовнірам перенести тіло вбитого на грецьку територію, щоби затерти факт переходу болгарського кордону. Грецькі жовніри, щоби виконати наказ, мусіли обстрілюватись. Так повстала сутичка, що тривала весь день і ніч. Командант болгарського відділу хотів зараз порозумітись з грецьким, щоби справу поладнати мирно, але встиг добитись розмови щойно на другий день. Та коли явився на грецьку територію, на означене місце, Греки почали стріляти і він мусів вернутись. Греки продовжували обстріл болгарської території. Ціла грецька дивізія, розбивши кордонну сторожу, зайшла 8 кільометрів у глиб болгарської території до міста Петрич, підпаливши його обстрілом. З огляду на трудноці переходу в горах Белясиці, ясно, що Греки не могли би вислати негайно стільки війська, якби не приготовились до наступу раній. Греки відкинули болгарські пропозиції замирення і хотять заховати територію як застав, щоби приневолити Болгарію до сповнення своїх домагань. Розброєна Болгарія не має змоги боротись і звернулась з покликом до Ліґи Націй, щоби припинити воєнний конфлікт.

Грецький офіціяльний комунікат підкреслює момент убивства грецьких вартових, каже, що коли грецький командант, припинивши стріляннину між своїми, підійшов з білим прапором до болгарських позицій, тоді його Болгари застрілили. Болгарські сторожі зайняли раній деякі грецькі станиці. А проте у цьому комунікаті стверджено, що грецькі команданти одержали наказ ужити всіх засобів, щоби вшанувати ненарушність грецької землі. Згадано в ній, як звичайно в таких випадках, про національну честь, а поруч цього про 6 міл. драхм як відшкодування для родин убитих.

Тимчасом грецька артилерія обстрілює далі села Маракостиново, Маринополе, долину Струми і місто Петрич, а піхота посувається берегом ріки.

Француська преса не стримує своїх підозрінь на адресу Англії, яка радіє з конфлікту піддержаного нею закулісово, щоби знищити плян балканського пакту при співучасти Туреччини. Англія хотіла би змінити теперішній болгарський уряд і грецький, щоби придбати знову вплив на закордонну балканську політику. Одночасно англійські телеграми ставляться до конфлікту як до справи, що буде поладнана як місцеве прикордонне непорозуміння. Югословянський уряд на раді над ситуацією стримався від вислову свого становища.

Голос належить до Ліґи Націй. Безпосередно по льокарнськім пакті вона буде приневолена виявити більше рішучости та ясности як до цього часу.

Є звістки, що Болгарія згодилася вже на грецькі умовини і що грецький уряд стримав дальший похід своїх військ.

За рідну землю.

Заборона віча в Грималові.

На день 18. жовтня 1925 р. заповіджено в Грималові публичне віче в справі земельної реформи. Не зважаючи на всі заходи місцевого комітету та на дуже скромну програму віча, скалатський староста заборонив влаштування віча, не подаючи ніяких мотивів. (Про заборону містили ми своєчасно телеграфічну інформацію). Як би між мотивами заборони подав був бодай куряву заразу, яка запанувала в повіті, то виглядало би це бодай на позір законно. Та в тім то й діло, що навіть про ратичну недугу в мотивах заборони не було, а було тільки [illegible] ста-польське „nie pozwalam". До того заборона віча на пізні насліла щойно в неділю ранком, коли про неї годі було повідомити докоindepend сіл. І багато людей місило болото надармо. Українське селянство Грималівщини не дістало змоги висловити свій погляд на справу проектованої польськими законодатними установами „реформи" та не змогло запротестувати проти кольонізації мазурськими кольоністами йогож таки землі. До того ще поскидані й невоказані для того чинника в скалатському старостві заявляли грізно грималівським післанцям, що Grzymałów sobie za dało pozwala. My sobie to zapamiętamy". Що більше, ті скалатські комісарі не хотіли нашим делегатам навіть дати якого вияснення про те, що сталося з поданням про дозвіл. Цікаво, як ті скалатські кашики уявляють собі польську конституцію та до чого вони хочуть довести населення тамошнього повіту. Вони не бажають почути волі народу, вони не бажають, щоби про ту волю довідався сойм і уряд. Значить, що їм та воля і думка нашого селянства не мила, вони бояться її почути.

Заборона віча в Грималові дала українському населенню ще один зайвий доказ на те, що в Польщі конституції тільки на папері, не в дійсному життю. Наше селянство переконалося, що перший ліпший урядник зі староства має повну волю її довільно нарушувати. Воно далі переконалося, що від польської влади йому на ніщо добре надіятися не можна.

Освідомила та застановила ця заборона і наших непоправних хрунів. Забороною староство осягнуло цілком протилежні наслідки ніж сподівалося. Завдяки заборові скріпилися ми.

Тут цікава й льоґіка скалатських „кашиків". На збори та віча для Поляків і польських кольоністів вони роздають дозволи на право і наліво, але на українське віче видають вони заборону без ніяких мотивів. На тих удільних „кашиків" зі Скалату звертаємо увагу нашої парляментарної репрезентації та поручаємо їх ласкавій опіці.

Заборона віча в Самборі.

Самбір, 22. жовтня 1925.

Повітова філія „Сільського Господаря" в Самборі в порозумінню з місцевими громадянами скликала на день 22. ц. м. прилюдне віче в Самборі з таким порядком днів: I. Справа земельної реформи. II. Господарське положення. Віче мало відбутися в великій салі „Народнього Готелю" в год. 1. з полудня. Своєчасно вислано повідомлення до староства і до 22 жовтня ц. р. голова філії „С. Г." о. Петрик не дістав заборони віча на письмі. Щойно в сам день віча в 1. год. зполудня, в моменті, як численна громада народу зібралася коло салі, де мало відбутися віче, — явився на місце в асисті умундурованих поліцаїв якийсь панок і повідомив присутніх, що віча „не буде, бо пан староста „не позваля". Зараз удалася депутація під проводом о. декана Петриня і о. Татоміра до староста. Депутацію прийняв староста Шерф і заявив, що віче заборонене, а то тому, бо на вічу є „справа земельної реформи", яка є політичною і не належить до обсягу діяльности „Сільського Господаря", іменем якого скликано віче. Не помогли ніякі переговори. Навіть на те, щоб першу точку порядку дневного зняти з програми віча, п. староста Шерф не згодився. Зазначити треба, що староста Шерф не є властивим шефом староства в Самборі, а тільки заступником, а сам „староста" політично на той день захорів, щоб увільнитися від української депутації. Навіть на довірочну нараду п. Шерф не хотів зізволити. Відходячій депутації сказав: „Но не думайте панове уладжувати якої „поуфної" наради, бо я маю доволі богато поліції до диспозиції, щоб розігнать всякі ваші наради".

Супроти цього численно зібрана товпа народу мусіла відійти з нічим, а відпоручники УНДО. і „Сільського Господаря" пп. Олекса Черкаський і дир. Лисий мусіли обмежитися до спільного засідання філіяльного виділу „С. Г.", на котрім обговорено актуальні господарські справи повіту.

Слід, щоби наша Парляментарна Репрезентація зайнялася тим своєрідним провінціональним кашиком в Самборі і подбала, щоби на будуче того рода „заборони" віч в останній [illegible] не повторялися.

Пиргова побіда.

Львів, 26. жовтня 1925.

Премер Грабскі побідив, кріза уряду минулася, ситуація уратована, ратуйся Польщо! Вправді не було буквально ні одного промовця, який у дискусії над експозе п. Грабского висловив би вдоволення з його політики премера й міністра фінансів, а проте п. Грабскі буде премерувати і санувати дальше. Вправді проголошення маршалком ухвали про „вотум довіря" п. Грабского прийнято до відома серед самої „більшости" радше в пригнобленому ніж захопленому настрою — але хтоб там рахувався з настроями сойму! Вправді цю „більшість" створило 29 голосів на 107 неприсутніх — але п. Грабскому цілком досить тих 29 випадкових голосів, щоби почувати себе у фактичному і моральному праві і на дальше цупко тримати скиптр премеро-фінансового єдиновластя...

Жалка і сумна побіда. Побіда вимушена і вимучена, побіда „за всяку ціну" — навіть за ціну решток морального престіжу. Коли зявилося внесення на негайне покликання до життя контрольної комісії, яка мала би перевірити... солідність міністра фінансів, премер-міністр справедливо обурився і заявив, що само піддання під голосування такого внеску він вважатиме нестерпною образою, з якої „витягне консеквенції". А проте голосування над тим скандальним для уряду внеском не тільки відбулося, але й зискало 163 голосів проти 183, себто ще й девять голосів з „урядової більшости". Та не зважаючи на те п. Грабскі таки зустрів вислід голосування як свою побіду, а про попереднє обурення забув: воно, мовляв, було „неофіціяльне"!.. Взагалі, ціла та ухвала довіря — це насміх, це пародія. Адже були аж три ріжні внесення проти уряду, а ні одна польська партія не мала цивільної відваги поставити ясну і недвозначну пропозицію на довіря урядові. Ні одна польська партія не хотіла стягнути на себе odium за вірність пп. Грабским, що довели державу до руїни. Щоби примусити стовпів реакційного уряду — польських „соціялістів" — занестати вкінці негідну гру притупцювання з правої на ліву ногу — посол Васильчук зголосив демонстраційний внесок на довіря урядові! Це був теж єдиний внесок довіря, — але п. Грабскі і тим внеском задовольнився...

Звичайно, що всі закиди загальної внутрішньо-політичної натури п. Грабскі проминув у своїй кінцевій відповіді стоїчною мовчанкою, — так, наче їх і не було. Сойм побачив перед собою знову лише експериментуючого міністра фінансів, а замісць премера — мав глумливого критика законодатної палати. Сойм — мовляв — тільки „перешкаджає" йому при виконуванні обовязків; він, премер, готов уступити, але не бачить наслідника... Класична заява відповідального перед соймом представника уряду, який читає соймові лекції і звертає йому увагу на неделікатність поведінки супроти нього, наділеного соймом диктаторськими уповноваженнями міністра! Та п. Грабскі знав з ким має діло: почувши репримінду „робітничі посли" з НПР. і ППС. засоромлено похнюпили носи і дали премерові своє placet дальшого спасателя держави.

Голосування над довірям урядові Грабских 23. жовтня можна порівнати з незабутнім голосуванням над земельним законопроєктом з 20. липня ц. р. Тоді на 444 членів палати переформовано проєкт 200 голосами; премер Грабскі дістав „довіря" 187 голосами. Про побіду земельного законопроєкту посол Строньскі (реакціонер) висловився як про „пятно" безправства". Яким пятном заплямлений вступає п. Грабскі в новий період свого володіння!

П. Грабскі не помилився ствердивши „нестерпність" атмосфери. Тільки він мав на думці один, невигідний йому, сойм, коли тимчасом ця звязка характеристика відносин торкається сойму, уряду й усіх галузей польського державного і суспільного життя. А вже рішучо помилився п. Грабскі повіривши у вартість отриманого „довіря". Пиргова побіда, яку він здобув, не на довго дозволить йому спочивати на зівялих і обсмиканих лаврах. Кріза уряду не минулася, вона тріває перманентно і триватиме так довго, як довго тріватиме нинішній польський сойм, уряд і як довго вкорні не зміниться ціле нинішнє польське державне і суспільне життя. Премієр Грабскі зі своїми 29 голосами більшости провалиться при першій кращій нагоді,— це актуальне питання найблизшої будуччини. Але він не опанував би крізи і тоді, коли би та „більшість" була багато більшою, бо для опанування крізи він не має не тільки таланту, але й фактичної змоги. Факт, що він дальше залишається при владі, є доказом, що „нестерпна атмосфера", про яку він сам згадував, ще дужчає, що кріза ще глибша і ситуація не тільки не врагована, але ще більше безнадійна. І тому нічого тобі радіти, Польщо.

Памяти Евгена Олесницького

(в 8-літню річницю Його смерти)

26. X. 1917 — 26. X. 1925.

Дня 26 жовтня минув осьмий рік від смерти пок. д-ра Евгена Олесницького. Живе діяльність Його в памяти усіх тих, що з Ним співпрацювали, а головно в цих молодших, що при Ньому і під Його кермою вчилися працювати. Але так, як найбільші події пропадають без хроніки, так також починає зникати в нашому суспільстві память про Евгена Олесницького. Тому не зайвим буде в цю річницю смерти пригадати дещо з характеристики цієї небуденної індивідуальности.

Широка скаля Його всестороннього знання опертого на безупинних студіях, подорожах і на практичному життєвому досвіді, скріплювана глубокими почуваннями й орієнтаційним змислом, а зокрема надмірна для пересічної людини працьовитість створили індивідуальність, яка вибилася понад усіх сучасних земляків і яку дається схарактеризувати словами: „Найвизначнійший український громадянський діяч-організатор". Його промови, виголошувані на парляментарних трибунах, чи популярні бесіди на народніх вічах та конференціях, повні запалу і чуття, визначувалися все такою силою аргументів, що і нині читаючи вже лиш, не слухаючи, відчуваєш на собі їх вплив. Ширина знання давала можність забирати рішаючий голос в кожній майже галузі нашого суспільного життя і скермовувати напрям праці по цій лінії, яка була для народу найбільш вказаною. Тому не диво, що так легко вкорінилися в народі Його ідеї економічної організації.

Свій основний погляд на напрям праці сконкретизував пок. Евген Олесницький, на господарськім вічу в Дрогобичі в дні 21. X. 1912 р. в ось яких словах: „Наш народ у своїх змаганнях мусить глядіти, щоби прибрав скристалізовану індивідуальну форму національну, себто, щоби сплів себе в організаційну сіть, почавши від організацій низових до найвищих, які обхопили би всі поля суспільного жит-

О. Д-Р. Г. КОСТЕЛЬНИК. 10)

Зі Львова до Риму.

(Продовження.)

V.

Una lira cinquanta. — До Риму.

Ми викупались на Лідо щойно другого дня перед полуднем. Купіль чудова: мягкий пісок у морі, ходиш по ньому наче по оксаміті, а на березі груба верства жовтого піску. Вигріваються купальники, загрібуються в пісок, смажаться на сонці — деяким Жидівкам (що з багатства не знають, де собі біди напитати) висить шкіра з плечей латками. Чуєш всі европейські мови (побіч італійської мови найбільш німецьку). Коли ми вертались з Лідо, бачили з нашого корабника далеко на морі за Венецією два великі морські кораблі. Там вони стояли, близше не могли підплисти, бо море в Венеції і біля неї мілке. Венеція не має пристані. І дивуєшся: як через стільки віків могла вона бути дійсною королевою моря? Цю загадку може хіба тільки це розвязати, що давні кораблі не поринали так глибоко в море, як новочасні.

Приїзджаємо до Венеції, висідаємо на площі св. Марка. А тут просто облягає нас ціла гурма крикунів, що продають дрібні памятки (види з Венеції, брошки, перлини — тощо). Una lira cinquanta! Due liri! Dieci liri!... кричать, і біжать за тобою так, що годі обігнатись. А при тобі (вже тихше) каже такий крикун: „Купіть, бо „Italia bancarotta" (італійський гріш банкрот). Це нова фраза італійських вуличних купців, котрою хочуть документально представити тобі, що в Італії тепер дешево...

Дійсно, в Італії дешево. Фабрикати з сукна, шовку, шкіри, скла і т. д. на половину або на 3|4 дешевші, як у нас. Готелі й пансіони не конче дешеві (в порівнанні з фабрикатами). Ми офіціяльно мали платити по 45 лір денно (з удержанням). Але в дійсности заплатили щось понад 50 лір, бо Італійці друть чужинців, де і як тільки можуть. Завсіди вишукають ще $x + y$ „додатків". Н. пр. у Римі казали нашому провідникові доплатити до рахунку ще 500 лір уже по трьох днях, як ми всі розїхались і як рахунок вже був вирівнаний. На нещастя він у пансіоні, як ми виїхали до Неаполю, оставив свої клунки, і це вже була достаточна причина, щоби управа пансіону „справила" свій рахунок... Усі такі драчки ми назвали „una lira cinquanta" (1·50 лір), і при всякій нагоді це зі сміхом повторяли, коли нас Італійці здирали.

Не 1 ліра, не 2 ліри, але саме 1·50, начеб то дійсно стільки „на волос" належалося. А цеж проста драчка — „una lira cinquanta"!

Виходить з того, що в Італії все і всюди треба торгуватися, і наперед точно усталити рахунок. Тільки так можна обминути всяких додаткових здирств — всяких „una lira cinquanta". Тай не треба відразу замовляти готелю на кілька днів, але розглянутися по місті. Бо пр. за ті самі гроші та партія, що була в готелю, діставала ліпший харч, як ми в пансіоні.

Підчас того, коли ми ходили і їздили по Венеції, наш „capo" пров. Писав і телеграфував до Риму в справі нашого приїзду і приміщення; а найтяжчий клопіт мав з дирекцією залізниці, щоб нам дали: а) осібний вагон і б) вагон III. кл. до поспішного поїзду, який не має III. кляси. По довжезних переговорах це йому вдалося.

V.

З Венеції до Риму.

Прощай, Венеціє — дивна, дивовижна! Щонебудь говорив би про тебе песимістично настроєний подорожній, всетаки ти притягатимеш до себе цікавих з цілого світу, доки море тебе не проковтне, або не випустить із своїх обіймів... „Lijepo za vidjeti, za živjeti ni!" (Гарне для ока, але не для життя) — каже хорватська приповідка в дальматинському діялекті. Приїхати до Венеції, щоб її побачити, ще раз приїхав би; але жити тут, то вже ні!

Ось такі думки й почування роїлись у моїй душі, коли ми 20. липня під вечір їхали vaporetto-м через canal grande на залізничу стацію до Риму.

Від берега Венеція довкола відділена морем. З першою прибережною стацією Mestre лучить її тільки вузенький вал 3·6 км. довгий, по котрому їде залізниця. Ідеш, і здається тобі, що плаваєш кораблем — довкола море! Уявляю собі таку їзду підчас морської бурі: хвилі хлюпають на поїзд, море кидається, піниться, біситься — а ти глядиш на це наче в кіні, бож ти не на кораблі, але в залізниці... Дорога вела нас через Падову, Ферару, Больонію, Пістою, Фльоренцію, Ареціо, Орвієто. Спершу рівнина — така сама, як я її вже описав. Подекуди виноград, не тільки по межах нив або ланів, але ціле поле — правильна винниця. Видно, що тут більше придатний ґрунт для винограду. Люде з винородних країв знають, що всяке вино є дитиною свойого ґрунту: ґрунт спричинює ріжницю між токайським і підтокайським або карловецьким вином.

Доволі часто доводилось нам бачити поля, на котрих Італійці плекають якусь ростину, що має вигляд тростини. До чого служить ця ростина, не могли ми доглупатися. Деякі догадувалися, що з неї Італійці беруть личко, котрим оплітають пляшки. Чи так, не знаю. Італійців питати про це — якось не було нам на руку. Як би з нами був д. Барвінський, він певно про це розвідався би, бо він в Італії, як „у себе", хоч мови не знає. Для майбутнього гр. кат. священика в Його парохії (Докудів) на Підляші він подбав за всі можливі привілеї і ласки, які тільки можуть дати всякі духовні власти і чини, ген по цілій Італії, в яких не виходив би ні родовитий Італієць. І ще хтось може сумніватися, що для Українців упертість — річ неможлива! Алеж для цього необхідно треба фікс-ідеї! Та ми, на жаль, не маємо ніякої такої ідеї. І саме в тому біда!

(Продовження буде.)

ги: він мусить в ці форми вкладати зміст, себто духові і матеріяльні придбання культури, а форма і зміст мають бути овіяні почуттям національної свідомости, якому назва — національна душа. Це основи до будови нашої будучої незалежности, яка мусить дозрівати силою наших власних організаційних змагань".

Цей погляд, хіба підтверджений, а не ослаблений воєнними і повоєнними подіями, був в першій мірі дороговказом для Нього самого в Його організаційних працях.

На конференції в Перемишлі в 1913 р. зясував Він вагу української організації ось як: „Політична сила народу і його значіння є в прямім відношенню до господарської сили і реальних вислідів творчої праці. Кожний політичний здобуток на публичній арені є тим лекший, чим сильвійше його оперття на зорганізованих низах."

На цих ідеях будував Він і свою економічну політику: „Політику принціпяльної негації, виливу жалів і терпінь і просьб ведуть лише політичні сліпці. Боротися, здобувати, до цього ще нас нема. Зі слів, навіть з погроз ще ніщо не росте. Будова дому вимагає не слів а матеріялу і праці, політичні здобутки вимагають підготовчої праці організаційної, буденної, твердої нераз, але неминучої."

На цій основі звернув Він бачну увагу на організацію хліборобства, головної основи і будучности нашого народу. Прикладом для Нього була між иншим впливова група німецьких аграрників з Freie agrarische Vereinigung у віденськім парляменті, на неї нераз покликувався в своїх організаційних рефератах, бо „вона під веденням тирольського селянина Фінка імпонує свідомістю своїх голосів, з між яких многі просто від плуга прийшли і засіли в парляменті, де зуміли собі швидко здобути сильну і певну позицію."

„Нам треба — говорить Він в однім з організаційних рефератів — такої організації, яка була би найбільш підхожа для народу, яка зорганізувала би ціле наше хліборобство в одно тіло, в одну сильну, цілі своєї свідому і карну громаду, мусимо створити з нашого стану хліборобського одноцільну армію, бо лише тим способом воно може дійти до сили й до знання."

Він створює „Сільський Господар", до якого дала субстрат сільсько-господарська організація тої самої назви, покликана до життя ще 1898 братами Дудкевичами в Олеську, що відтак перенесла свій осідок до Львова. Скопілення матеріяльних сил Товариства дало здобуття фондів на здвигнення українського хліборобства при нагоді політичних торгів за торговельні трактати Австрії зі Сербією.

В короткім часі організація мала 92 філії, понад 2.000 кружків і около 15.000 членів. Це була „потреба живо відчута і оперта на дійсних господарських відносинах українських хліборобів". Почалася праця внутрі, більш буденна. Многі не розуміли задачі, їх треба було вчити. І знов учителем виступає Евген Олесницький, висилкою обіжників, листів та особистих рефератів. Багато тих листів певне затратилося вже, многі може й валяються по приватних домах, або лежать в порохах філій кружків, їх варто би зібрати, бо в них є розкинені перлини його думок, вказівок, поучень, його організаційної душі.

Його твердження: „не лиш в жахливо низькій продукції лежить нужда хлібороба, але і в незнанню збуту власних плодів", казали йому створити дальший ланцюх хліборобських організацій, звязаних зі „Сільським Господарем", а то кооператив, що малиб в імени хлібороба торгувати його сільсько-господарськими продуктами. І ось тому Евген Олесницький організує Союз господарсько-торговельних Спілок, як синдикат „Сільського Господаря" та Союз для збуту худоби, а перед тим ще „Молочарський Союз" в Стрию. Цим створеним організаціям посвятив себе в цілости, аж до кінця свого життя, до 27. жовтня 1917 р.

Воєнна хуртовина стерла чимало наших культурних здобутків. Ідеї бл. п. Евгена Олесницького, вложені в ці організації, в нічому не відхилилися зі зміною політичних відносин. Якщо нині вже неодна з Його ідей і праць забувається, то виною є між иншим і те, що нема в нас дотепер зібраних і виданих друком множества Його праць і матеріялів, записок, листів і т. д.

Повоєнне життя держав і народів скрізь запрягло всі сили в господарську перебудову. Цю лінію каже життя прибрати і нам. І якщо нинішнє повоєнне зрозуміння для господарських справ так зростає, памятати треба, що підвалини для нинішніх господарських організацій поклав головно Евген Олесницький, що Він витичив також лінію для них і виложив їм перше річище.

М. Творидло.

Знущання над вязнями.

Інтерпеляція

посла Назарука і товаришів з Українського клюбу до міністра внутрішніх справ у справі знущання над безправно арештованими громадянами села Пляскі холмського повіту Семеном Красовським і Петром Радзевичем.

В селі Пляскі, холмського повіту повісив хтось страхопуда на хресті. Місцева поліція заарештувала дня 30. вересня 1925 р. селян названого села Семена Красовського і Петра Радзевича, яких підозрівала в зневаженню хреста. При вступних доходженнях на постерунку в с. Пляскі арештованих в страшний спосіб катовано, а опісля відставлено їх до Холму, де в тамошній тюрмі їх знову три рази переслухувано і за кожний раз без милосердя бито.

Арештовані Красовський і Радзевич невинні. Напередодні описаної пригоди з хрестом Красовський працював цілий день при молотільні а по роботі пішов спати разом з нашим робітником зі села Лісневич.

Подаючи повисше до відома п. міністра, інтерпелянти запитують: Що задумує зробити пан міністер, щоби заарештованих негайно випустити на волю, а винних у побиттю поліціянтів потягнути до відповідальности?

Ще про маєтковий податок від церковних дібр.

В однім з попередних чисел „Діла" звернули ми увагу нашого духовенства про спробу міністра скарбу поставити церковні добра в гірше положення, як добра добродійних, освітних і ин. установ, хоч закон приписує однакове відношення до всіх тих дібр.

До того хочемо зробити ще три уваги:

1) Той самий міністр в розпорядженні з дня 15. падолиста 1923 р. (Д. З. ч. 123 поз. 996—1923 р.) цілком виключив церковні землі від оподаткування. Відомо, що маєтковий податок платиться від суми маєткових прав, які належать платникові. До цих маєткових прав належить на правному титулі основане право ужиткування землі. У згаданому розпорядженні міністр скарбу вичерпуюче вказує, на яких правних титулах має опиратися маєткове право, щоби підпасти під оподаткування. Там подається 4 титули, а саме: 1) якенебудь умова про взаємні свідчення за маєткові користи; 2) розпорядження останньої волі; 3) дарювання і, наконець, 4) родинна фундація. Очевидно маєткове право священика на церковний грунт не основується ні на одному з вичислених чотирьох титулів. Правним титулом користування церковною землею є — канонічне право. Тому не має права податкова влада припоровнювати приписів того розпорядження (§ 17) до церковних дібр та оцінювати їх як инші маєткові права, що повстали зі згаданих чотирьох правних титулів. Стверджуємо, що ні закон ні одно з численних розпоряджень навіть не згадують, як треба оцінювати церковне добро. Звідси приходимо до висновку, що всі дотеперішні оцінки незаконні.

II. Платником маєткового податку являється не майно, а особа, чий маєток в день 1. липня 1923 р. мав вартість понад 3.000 зол. Пізніші зміни маєткового стану платника не впливають на обовязок заплати маєткового податку. Уявім собі священика на 200-морговій парохії, якому виміряно маєтковий податок у висоті 10.000 зол. Десь в січні 1926 р. перенесуть його чи сам він перейде на цілком безземельну парохію.

В скарбових книгах за ним вже числиться залеглість в 10.000 зол. тай відсотки проволоки (4 місячно) нарахують. Що послужило підставою виміру податку, владу вже не може інтересувати. До кінця днів його малиб того священика „фантувати" та „екзекувати" і то за те, що мав посмілість, може на дуже короткий час, бути парохом богатої парохії.

До такого безглуздя приводить накладення на священиків маєткового податку з титулу користування церковними добрами.

III. Спинімся ще на одному прикладі. По заповіту дістає капітула на власність земельний маєток з тим, що капітула обовязана весь чистий дохід обернути на оплату праці священиків, що вічно і щодня мають Службу Божу правити за спокій душі спадкодавця. Закон (Арт. 5 Д. З. ч. 94 поз. 746—1923 р.) каже, що оподаткуванню підлягає маєток, коли з нього відняти покладені на ньому тягарі. Власність маєтку капітули виносить, скажемо, 100.000 зол. Від того, по закону, треба відтягати тягарі. Тягаром являється що року весь річний дохід. А тягар цей вічний. Очевидно, капітула має лиш голе право (jus nudum), реальна вартість його, по відтягненню вічного тягару, рівняється нулеві. Капітула не може бути платником маєткового податку, а закон виключає можливість, щоби само майно, а не особа було платником податку.

Мак.

Справа Ставропігійської друкарні.

(З кругів друкарських робітників.)

Тому два роки тревав у Львові через якийсь час страйк по всіх друкарнях. Причиною цього страйку була справа підвишки платень, на яку в першій хвилині власники друкарень не хотіли згодитися.

По якомусь часі прийшло до порозуміння. Одна друкарня за другою стали підписувати новий друкарський цінник, а тим самим страйк постепенно самоліквідувався. Те саме зробили і українські друкарні, але на жаль, не всі.

Друкарнею, що виломилася зпід солідарности з иншими такими підприємствами, була друкарня Ставропігійського Інституту. Її директор п. Яськів відразу справу поставив на вістрі меча і навіть слухати не захотів про якінебудь уступки чи компромісове полагоднення конфлікту. Від хвилини обняття цієї так важної всенародньої інституції, дивився він на неї не як на народнє добро, але як на джерело особистих користей й наживи і тому без вагання пішов проти інтересів загалу друкарських робітників. Мав він в тому свої плани й комбінації. Перш усього сподівався він, що на випадок бойкоту зі сторони зорганізованого друкарського персоналу, він зможе до станків поставити таких людей, яких сам захоче, які ніколи не матимуть до нього ніяких цінникових претенсій, яких він буде оплачувати по своїй вподобі, а тим самим і сам користати буде більше і зможе конкуренційними цінами підкопувати грунт під рештою друкарень. Вірив він при тому, що саме низчими цінами він зуміє на свій бік перетягнути видавців, для яких байдужими будуть принціпові питання, натомісць звертати вони будуть увагу тільки на вигляди своїх інтересів.

Зорганізоване друкарське робітництво з місця виповіло боротьбу, а радше прийняло накинену йому боротьбу і ні один зорганізований друкарський робітник не пішов на лапку пана Яськова.

А він розпочав свою юдину роботу, не жахаючися ні осуду робітників ні ширших кругів громадянства. Впрочім цей підніжок ставропігіальних комісарів, сам колись складач, по своїй вдачі і характері якраз годився до цієї ролі, зовсім нелюдської серед характерних людей.

І ким він заступив колишніх, зорганізованих друкарів?

В першій мірі тими, яких виключено з організації за ріжні нечесні вчинки. Потім почавав напливати до нього ріжний зброд з малих провінціональних закутин, котрі ледви букви вміли складать. Але найрадше приймав п. Яськів ріжних псевдоемігрантів з армії Колчака й Денікіна, котрі якийсь час працювали по таборових друкарнях і раптом забажали стати справжніми складачами.

Стайня найкращої і найстаршої української друкарні стала місцем злочинної забави ріжних пройдисвітів, для яких байдуже було, що вони являються страйколомами, що йдуть проти збірної, зорганізованої акції, що тим самим вони себе скласифікували людьми без чести й поваги. Пан Яськів тріюмфував, що осягнув своє і йому теж байдуже було, що нищиться громадське добро руками некваліфікованих людей, що по кількох роках такої директури з доброї друкарні лишиться безвартний балаган.

Ця злочинна робота тревае по нинішній день. Друкарське робітництво завдяче постановам своєї організації ні разу не змінило свойого відношення до господарки п. Яськова. Ширшої акції поза друкарськими кругами воно не вело, сподіваючися, що кождий, який признає засаду солідарности, а який осуджує методи страйколомства, стане по його стороні. Вийду одначе того, що всеж таки найшлися деякі видавці, які віддають свої роботи бойкотованій друкарні, українські друкарські робітники рішили скликать прилюдну конференцію і на ній висвітлити цілий спір з друкарнею Ставропігії та злочинну роботу п. Яськова.

Така конференція відбулася в неділю, дня 18. жовтня в льокалі друкарської організації „Огнище". Взяли в ній участь крім друкарських робітників запрошені видавці та робітники пера.

Основний реферат виголосив б. голова друкарської організації Вол. Кубіцький. Представив він генезу боротьби ізза друкарні Ставропігії, нечесну роботу п. Яськова і його толерування усякими українськими видавцями.

Після реферату виявилася довша, дуже оживлена дискусія, в якій забирали голос і присутні друкарі і запрошені гості. Після неї принято ось яку резолюцію:

„1) Взивається всіх українських видавців, щоби зірвали всі взаємини, які їх вяжуть з друкарнею Ставропігії, бо вона находиться під бойкотом робітників. Друкарня ця є нецінникова, виконує роботи некваліфікованими силами й завдяки цьому українське народнє майно, яким є цілий Ставропігійський Інститут, включно з друкарнею, засуджене на повільне знищення.

2) Всі українські видавці повинні віддавати свої роботи до українських цінникових друкарень, або до тих, що затрудняють українських зорганізованих робітників.

3) Взивається Товариство Українських Емігрантів, щоби воно вияснило своє відношення до тих мнимих складачів, які занятi в друкарні Ставропігійського Інституту, а які називають себе емігрантами з Великої України."

Порішено крім цього розпочати кампанію в цілій українській пресі, щоби тим способом повідомити про стан справи ширший загал і вплинути на нього в цілі спільної акції.

В. К.

Місяць жовтень є місяцем української книжки. — Пошануйте українську книжку, не дозвольте, щоби вона плісніла на складах, відведіть їй почесне місце у своїй хаті!

Значіння торговельних студій для нашої молоді.

У нас звичайно не тільки батьки, але і сама молодь, що має записатися на яку науку, питає, що з неї матиме, себто, яку по її укінченні дістане працю. Питання зовсім зрозуміле для членів убогої нації, яка мусить вчитися для хліба.

Є одначе студії, потрібні не лише для тих, що мають з них їсти хліб, але і для людей, що не будуть тягнути з добутого знання безпосередньої користи. До них належать торговельні науки а з окрема однорічний курс для абітурієнтів. Його укінчення дає право на місця у всякого рода економічних установах та скарбових і т. п. урядах а поза не добуте там знання є необхідне передовсім для правників, а особливо судді адвоката і скарбовця, священика та кожного громадянина, що бажає працювати на економічному полі. Подаються там науки торговельної та політичної аритметики, книговодства, переписки, торговельного і промислового закона, товарознавства, суспільної економії, господарської географії, спільництва і стенографії та новітніх мов.

Такий курс є вже від 4 років при Торговельній Школі Т-ва „Просвіта" у Львові вул. Коперніка 1, і багато його абсольвентів дістало вже місця у наших установах, де вони мають першенство перед всіма иншими; є між ними також одиниці, що вже мають добрі посади також у чужих установах. Тож і в цім році повинна наша молодь з того курсу як найчисленнійше скористати і то не лише негайнята на високі школи, але і така, що на них учащає, бо доповнення науки дає кожному спромогу з курсу користати.

Економіст.

ПОЛІТИЧНІ НОВИНИ.

Відкинення льокарнських договорів.

Конгрес нім. націоналістів у Берліні при участи представників льокальних організацій партії ухвалив 24. X. резолюцію, що договори заключені в Льокарно для Німеччини є неможливі до прийняття. Бюро нім. пресових видавців оголосило до загал. резолюції коментар, що нім.-нац. міністри мусітимуть зробити консеквенції з ухвали. Парл. провідники нім.-нап. партії гр. Вестарп і Гергт заявили, що остаточне рішення щодо становища нім.-нап. членів уряду залежить від ухвали фракції райхстаґа, який збереться в найбл. неділю.

Перед димісією нім. уряду.

„Теґліхе Рундшав" повідомляє, що наслідком ухвали нім. націоналістів буде, правдоподібно, уступлення през. Гінденбурґа. Нім.-нац. преса передбачує димісію уряду. Держ. канцлер скликав засідання ради мін. у звязи з політ. крізою. На засіданні був і Штреземан, завізваний спец. з Карльсруге. Гінденбурґ відложив свій виїзд до Ганновера. Політ. кола нім. лівиці і помірковані називають ухвалу нім. націоналістів виборчим маневром, щоби здобути голоси скрайної лівиці при муніц. виборах вел. Берліна в найбл. неділю.

Дня 25. X. на засіданні всенімецької народ. партії запало рішення, щоби всенімецькі міністри уряду Шіле, Найгавз і Шлібен подалися до димісії. Канц. Лютер буде мусіти податися до димісії. През. Німеччини буде приневолений розвязати райхстаґ і відкликатися до народа. Так кріза викликана всенімцями може статися заг.-держ. крізою. Засідання уряду скликано на понеділок. Можливо, що уряд на тому засіданні подасться до димісії, але през. не прийме її.

За зміну границь Польщі.

„Пш. Веч." повідомляє з Парижа", що нім. амб. фон Геш конферував 23. X. із Бріяном у справі льокарнського договору. Конференція торкалася фр.-польської конвенції, а саме, щоби східні границі Німеччини підлягали зміні.

Присуд Мурашка.

Дня 24. X. запав присуд у процесі Мурашка, вбийника Вєчоркевіча і Баґіньского. Присудили Мурашка на два роки вязниці (дому поправи) з зачисленням шість місяців слідч. арешту.

Кріза фран. уряду.

Французька рада міністрів радила над фінансовим положенням. 6 міністрів заявилося проти плянів мін. фінансів Кайо. Числяться з уступленням цілого уряду, бо уряд не хоче допустити до частинної кризи, а подався би цілий до димісії. На засіданні ради мін. дали Кайо до зрозуміння, що бажаним було би його уступлення. Кайо заявив, що уступить, коли голосування в парляменті випаде на його некористь.

Грецько-болгарська війна.

Грецькі війська зайняли Петрич. Населення кинуло місто, втікає в переполосі й оповідає про різню й грабежі, доконувані гр. військами. Окупувало Петрич 5 грецьких батальонів, 10 батерій гр. артилерії розложилося ще на горбах, довкола міста. 10 сіл на північ від Петрича в огні. Болгарські відділи відступають на лінії Топольниця-Маринополе. В Струмниці весь день чути було арт. пальбу. З Білгорода повідомляють, що болг. власти видали відозву, щоби весь болг. нарід схопив за оружя. Весь софійський артил. парк вирушив на поле битви. Всі македонські відділи і 40 груп комітаджі машерують на відсіч Петрича. В Болгарії вже є 30 тис. грецького війська. Гр. комунікат каже, що Греки зайняли Петрич, щоби Болгарів приневолити уступити з грецької території. Болгари займали гр. землі в околиці Демір Гісар. Грецький уряд приказав своїй армії не посуватися дальше, коли Болг. кинуть гр. територію. На гр. ноту, що домагається відшкодування за жертви сутички, болгарський уряд відповів, що не обіцює нічо, поки Союз Народів не видасть оречення. Болгарія відкидає теж усякі безпосередні переговори, доки бодай один гр. вояк є на болгарській землі.

Бріян переслав грецькому послові в Парижі письмо, в якім заявив, що коли Греки не здержать операцій в Болгарії, тоді Союз Народів не лише здержить усі кредити але зарядить бльокаду гр. побереж. Між фр. і англ. урядом прийшло до порозуміння і Греція мусить зрозуміти, що як не піддасться рішенню С. Н. тоді фр. і англ. фльота спільно бльокуватимуть гр. побережа, ніодин чужий корабель не могтиме причалити до грецьких пристаней. Европа вже перемучена, війни має доволі і не дасться непокоїти таким гр.-болг. конфліктом.

НОВИНКИ.

— **Російська коректність.** У Варшаві існує московська інформаційна агенція „Русспрес" з явно чорносотенною закраскою. Кілька разів уже еміґрантська газета „За свободу" виводила цю агенцію на чисту воду, наочно висказуючи брехливість та тенденційність її інформацій. Зовсім инакше поставилася російська газета до інсинуацій „Русспреса", коли справа торкнулась Українців. У числі 269-ім „За свободу" надруковане без жадних застережень таке повідомлення чорносотенної аґенції: „Мешканцями м. Володимира Волинського подана митрополитові Діонізові скарга на настоятеля Володимир-Волинського православного собору священика Батавського, який під впливом гуртка українських шовіністів перевів українізацію церковних відправ у соборі. Під протестом зібрано поверх 300 підписів парохіян собору". Усе це брехня. Жадного священика Батавського у Володимирі Волинському нема й не було. Настоятель собору протоєрей Данилевич ярий русофіл і противник українізації церкви. Служба божа у Володимирському соборі відправляється перша по славянськи, друга по українськи вже кілька місяців на підставі розпорядження митрополита, якого просили про це кілька сот парохіян.

— **Засуд кабаретового артиста.** Недавно відбулася в лодзькому суді розправа проти кабаретового артиста Баровського, якого обвинувачували за шпіонажу на користь Радянського Союзу. На внесок прокуратора розправу ведено таємно. Баровського засуджено на шість літ важкої тюрми.

— **Розстріл Сахно-Устимовича.** В харківському суді розглядали недавно справу б. начальника особистого конвою гетьмана Скоропадського Сахно-Устимовича. В квітні цього року Устимович переїхав на радянську територію, де його й арештували як підозрілого в шпіонажі. Харківський суд засудив його на кару смерти через розстріл. Засуд виконано.

— **Перестрілка на вулицях Київа.** Дня 12. жовтня мала місце на вулицях Київа така подія: Вулицею йшов пяний мущина, одітий у військову форму, вимахуючи револьвером. До нього підступив міліціонер і запропонував іти з ним до міліції. Пяний відмовився. Тоді підійшов до нього комсомолець і сказав, що у військовому одягу не годиться хуліґанити. Пяний багато не думав і застрілив комсомольця та поранив кількох прохожих. Виявалася перестрілка між пяним і міліцією, яка закінчилася тим, що пяного вбито на вулиці".

— **Жертви війни.** Ліга Націй обчислила, що підчас світової війни загинуло 10 міліонів людей. Докладніще: певно загинуло 9.998.771; імовірно загинуло 2,991.800; тяжко ранених було 6,295.512; лекше ранених 14,002.039; загально коштувала війна 186,333,637.097 долярів; приватного добра знищено на 29,960,900.000; обчисливши на гріш, то один жовнір коштував: Америку 4.720 дол.; Англію 4.140 дол.; Францію 2.900 дол.

— **Бріян і кіно.** Коли европейські дипльомати вже розіхались з Льокарно, преса починає подавати ріжні подробиці з їх поведінки. Характеристичною є мала сценка з франц. міністром закорд. справ, що втомлений засіданнями рішив провести вечір у місцевім кіні. Властитель цього підприємства був такий приголомшений нежданою честю, що казав дати спеціяльну програму, складену з „політичних подій", між якими була вся історія останніх літ. Ще й підчас перерви вислав до Бріяна свою дочку з китицею квітів. Щойно тоді дізнався, через посередництво своєї дочки, що дипльомат не був дуже задоволений зі спеціяльної програми: — „Скажи татові, що я волів би бачити Чарлі Чаплін-. Нудьгувати (себто бачити політику!) можу і дома, а тут хотів би я трохи посміятись".

—**Розумний протест.** Конторщиці в Льос Анджелес (Каліфорнія), що видко навчились багато дечого в оселедку найбільшої фабрики фільм, появились на вулицях з голими ногами на знак протесту, проти високих цін на панчішки. На ногах виписали собі заяву, що ходитимуть без панчіх так довго, доки власники крамниць не знижать цін. І добились свого.

— **Чудодійчик.** Перед французьким судом у Бордо має відповідати молодий чоловік Ернест Кульон за ворожбитство. Він лікує недужих тим, що кладе їм на голову руки. На суді заявив він, що є звичайним робітником і має, як його батько, божеський дар лікувати людей. Він запропонував суддям, щоби покликали лікарів та знавців, у присутности яких переведе доказ правди. Комісар поліції як свідок признав, що Кульон справді вилічив багато людей і ніхто з них ніколи на нього не жалувався. Розправу відкладено, щоби покликати знавців.

Посмертні згадки.

Наталія Окуневська, сестра д-ра Ярослава і Теофіля Окуневських, померла дня 18-го ц. м. в Ясерові (коло Косова). Була відома всім як людина ангельської доброти та лагідности.

Володимир Палятинський професор гімн. в Берегові помер в 38-ім році життя по короткій і тяжкій недузі, осиротивши жінку і троє дітей, дня 15 жовтня 1925. Відомий як невтомний працьовник-педагоґ, один з перших піонірів рідної школи на Підкарпатській Україні.

ОПОВІСТКИ.

Український Театр під дирекцією І. Когутяка.

Білий Камінь, саля „Просвіти".
Понеділок 26.X. „Воскресеніє".
Вівторок 27.X. „Запорожець за Дунаєм".
Середа 28.X. „Барон Кімчель".
Четвер 29.X. „Царевич".
Пятниця 30.X. „Натусь".
Олесько, саля „Народного Дому".
Субота 31.X. „Военний Похрестник".
Неділя 1.XI. „Воскресеніє".
Вівторок 3.XI. „Натусь".
Середа 4.XI. „Царевич".
Четвер 5.XI. „Морфіюм." 569 2—?

Репертуар „Українського Наддніпрянського Театру" О. Мітневич і

Рогатин, саля „Сокола".
26.X. „Вій".
27.X. „Ніч під Івана Купала".
Ходорів, саля „Нар. Дому" (переїздом одна вистава).
28.X. „Дні нашого життя".
Винники, саля „Нар. Дому".
29.X. „Циганка Аза".
30.X. „Вій".
31.X. „Пан Твардовський".
Львів, саля Лисенка.
1.XI. „Маруся Богуславка".
3.XI. „Казка Старого Млина".
5.XI. „Дні нашого життя".
7.XI. „Чорна пантера і білий медвідь".
8.XI. в год. 3·30 по цінах знижених „Вій", в год. 8. вечер „Ніч під Івана Купала".
Нові декорації і костюми. 563 20—?

Український мішаний хор Д. Котка.
у понеділок 26.X. Долина.
у второк 27.X. Стрий.
у середу 28. X. Стрий. 518 27-?

З приводу річниці 1. листопада відбудеться в Преображенській церкві у Львові дня 1. листопада в год. 5. пополудні співана мужеським хором панахида за покійних членів УГА. Просимо численною участю пошанувати память покійних. 2-3

Дрібні оголошення.

ДЕШЕВИЙ місяць для Пань! 30 зол плащ, 40 зол. костюм. Робота першоклясна, виконує жіночий кравецький сальон, Иосиф Флік, вул. Бляхарська 20. 553 12—15

ВЖЕ ПОЯВИЛОСЯ 2-ге число двотижневого огляду національного життя „ПОЛІТИКА" яке висилається тільки передплатникам. Ціна примірника 80 сотиків. Передплата до кінця року 4 зол.; без першого числа зол. 3·50. Передплату слати на конто „Політики" до Земельного Банку Гіпотечного у Львові, Підвалля ч. 7. 692 2—3

ПАННОЧКИ у віці 10—14 літ, веселої вдачі пошукується зараз до 5-літньої дівчинки на кілька годин денно до забави за винагородою. Зголошення: Чічка, Лісна 10, год. 5—6. 696 1—3

МАСЛО десерове і яйця купує кожду скількість і платить найвищі ринкові ціни Д. Ковюх „Віктуалія" Львів, вул. Кохановського 5. 697 1—2

УЧИТЕЛЬ без посади пошукує лекції на селі з народніх шкіл або I—III кл. гімн. і I—III року учит. семинарії. Зголошення приймає з чемности З. Левицький-Красіцьких 6. 695 1—8

ІНСТРУКТОРА(-КУ) до двоє дітей з III. кл. народної приймe православний священик від 1.XI. 1925. Зголошення з поданнием условій слати на адресу: Prawosławny Urząd parafjalny w Bezku, Skrzynka pocztowa Nr. 24. Chełm Lubelski. 694 1-?

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Подяка.

Отсею дорогою складаю щиру подяку Вп. Пану д-рові Як. Берльштайнові, специялістові в недугах горла, носа і уха, у Львові, вул. Сикстуська 42, за виличення мене з упертої недуги голосових вязел.
684 1-1 **Д-р Олександер Барвінський.**

За редакцію відповідає І. Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло" Львів. Ринок ч. 10.